

ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Богдана Хмельницького	Силабус навчальної дисципліни «СОЦІОЛОГІЯ»			
	Статус дисципліни: навчальна дисципліна вибіркового компонента			
Для спеціальностей	всіх			
Окрім спеціальностей	033 «Філософія»			
Ступінь вищої освіти	Бакалавр			
Форма навчання	Денна, заочна			
Курс				
Семестр				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90
Семестровий контроль	Залік			
Викладач	Шевченко Зоя Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, соціальних та політичних наук			
Контактна інформація	shevchenko.zoe@vu.cdu.edu.ua			
Кафедра	Кафедра філософії, соціальних та політичних наук			
Навчально-науковий інститут / Факультет	ІНІ міжнародних відносин, історії та філософії			
Мова викладання	українська			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Предметом вивчення дисципліни «Соціологія» є весь матеріал (соціальні статуси, соціальні ролі, соціальні групи, соціальні інститути, соціальні відносини, соціальні взаємодії тощо), з якого складається соціум, та який дозволяє розглядати суспільство як цілісну соціальну реальність.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Головною метою дисципліни є надання студентству базових знань з курсу «Соціології», що передбачає формування їхньої професійної компетентності не тільки в обраній галузі, але й у сфері соціальних відносин в цілому.			
Програмні результати (Чому можна навчитися)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти/-ки мають знати: - головні категорії, поняття, теорії та школи соціології; - історію вітчизняної і зарубіжної соціологічної думки; - техніку та методику проведення соціологічних досліджень; вміти: - застосовувати отримані знання на практиці в межах власної спеціалізації та поза нею;			

	- вільно орієнтуватися у понятійно-категоріальному апараті курсу та його основних теоріях; - проводити соціологічні дослідження, засновані на опитувальних методах збору первинної соціологічної інформації.
Компетентності (Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями)	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність бути критичним і самокритичним. 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 12. Здатність працювати в команді. 13. Навички міжособистісної взаємодії. 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 15. Здатність працювати в міжнародному контексті. 16. Здатність працювати автономно. 17. Здатність розробляти та управляти проектами. 18. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 19. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 20. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 21. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 22. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Історико-теоретичне самовизначення соціології Тема 1.1. Соціологія як наука про суспільство. Тема 1.2. Основні етапи та тенденції розвитку соціології.

	Змістовий модуль 2. Основні категорії соціальної статистики та соціальної динаміки. Конкретно-соціологічні дисципліни Тема 2.1. Соціальна структура суспільства. Тема 2.2. Соціальні процеси. Тема 2.3. Соціологія родини та шлюбу. Змістовий модуль 3. Соціологічне дослідження: методика та методологія Тема 3.1. Методологічні основи КСД. Тема 3.2. Методи збору первинної соціологічної інформації.	
Розподіл годин	Лекційні	14
	Практичні/семінарські	16
	Лабораторні	-
	Самостійна робота	60
Критерії оцінювання роботи студентів	Контроль знань з курсу «Соціологія» здійснюється за кредитно-модульною системою. Результати навчальної діяльності студентів/-ок оцінюються за 100-бальною шкалою. <i>Критерії оцінювання відповідей на семінарському занятті</i> Максимальна кількість балів, яку студент/-ка може набрати протягом семестру, відвідуючи семінарські заняття, складає 100 балів. 7 балів – максимальна кількість балів, яку може отримати студент/-ка на семінарі, передбачає вичерпні відповіді на запропоновані питання. Глибоке розуміння висловлюваного матеріалу, вільне орієнтування в ньому. Матеріал викладається гарною мовою з дотриманням логічної послідовності, використання конспектів допускається тільки при необхідності цитування важливого матеріалу. Повні відповіді на уточнюючі та додаткові питання. Активна робота протягом всього семінарського заняття. 5-6 балів – правильні відповіді на запропоновані питання, але не зовсім повні. Ускладнення у виявленні зв'язку викладеного матеріалу з іншими питаннями теми або вже вивченими темами. Незначні порушення логічної послідовності у викладі, використання конспектів допускається тільки при необхідності цитування важливого матеріалу. 1-4 бали – неповні відповіді на запропоновані питання. Неточності у формулюваннях. Певні ускладнення у виявленні зв'язків із вже вивченими темами або питаннями, що вивчаються. При відповіді студент/-ка використовує власний конспект з теми, що	

	обговорюється. Немає відповідей або вони не повні на уточнюючі та додаткові питання. 0 балів – немає відповідей на поставлені питання. Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання Індивідуальним науково-дослідним завданням з курсу «Соціологія» є доповідь. Доповідь робиться усно. Регламент доповіді – 7-10 хвилин. Наприкінці доповіді доповідач/-ка ставить проблемні питання до студентської аудиторії з метою обговорити запропоновану до розгляду тему. 14 балів – максимальна кількість балів передбачає, що: зміст доповіді відповідає заявленій темі, дотримана логіка викладу матеріалу, усна мова без опори на текст, поглиблене вивчення матеріалу доповіді, цікаві факти, грамотні та повні відповіді на додаткові питання, високий рівень ораторської майстерності та ведення дискусії з опонентами/-ками, вітається візуалізація матеріалу доповіді, дотримання регламенту. 13-11 балів – мають місце незначні недоліки, які не впливають на якість змісту доповіді та викладення підготовленого матеріалу. Наприклад, недотримання регламенту. 10-7 балів – основні вимоги до доповіді та її викладу виконані, але при цьому допущені деякі недоліки: нечіткі висновки, наявні певні неточності у викладенні матеріалу, недостатня кількість опрацьованих наукових джерел. 6-5 бали – основні вимоги до доповіді та її викладу виконані, але поряд із цим мають місце істотні недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу, відсутня логічна послідовність у судженнях, не дотримано регламент, на додаткові питання дані неповні відповіді. 4-1 бал – є істотні відступи від вимог до доповіді. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті доповіді або при відповіді на додаткові питання, відсутні висновки. 0 балів – тема доповіді не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми.
Інформаційне забезпечення (лінк на е-НМЗНД)	https://docs.google.com/document/d/1O0wsIbY3dwVfyqaVitHQZ93Mui_KWNUURs3nhSO-oqY/edit?usp=sharing
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, наукова література, презентаційні матеріали.

